

Ընդհանուր տեղեկատվություն

<p>Կազմակերպության տվյալներ</p> <ul style="list-style-type: none">• Անվանում, հասցե• Տնօրեն• Էլ. հասցե• Հեռախոս .	<p>«Մանակցային դպրոց» կրթական հիմնադրամ Վահրամ Սողոմոնյան masnakcayindproc@gmail.com</p>
<p>Հետազոտության թեմա/վերնագիր</p> <ul style="list-style-type: none">• Հետազոտության թեմա	<p>Նախաձեռնողականության գարգացումը ուսերենի բառապաշարի ուսուցմամբ</p>
<p>Ուսուցչի տվյալներ</p> <ul style="list-style-type: none">• Ա. Ա. Հ.• Մասնագիտություն• Հեռախոս• Էլ. հասցե• Դասավանդվող առարկաներ• Դասարաններ	<p>Վեներա Ավետիսյան ԱՇոտի Մանկավարժ Ռուսաց լեզու</p>
<p>Ուսումնական հաստատության տվյալներ</p>	

- Անվանումը, հասցե
- Հեռախոս
- Էլ. հասցե (տնօրինության)
- Web կայքի հասցե

Կոտայքի մարզ, Կամարիսի Ա. Սիմոնյանի անվան միջնակարգ
դպրոց

Հետազոտության վերաբերյալ հաշտվելություն

<p>Նպատակը և հետազոտական հարցը</p>	<p>Նպատակը: Ռուսերենի բառապաշարի ուսուցման արդյունավետությունը նախաձեռնողականության զարգացմամբ:</p> <p>Հետազոտական հարց: Արդյո՞ք նպաստում է բառապաշարի «Բարձր դասարանցիները սովորեցնում են ցածր դասարանի աշակերտներին» մեթոդով դասավանդումը 8-րդ դասարանի աշակերտների նախաձեռնողականության զարգացմանը:</p>
<p>Թեմայի կարևորությունը և նշանակությունը Ձեր թիրախային խմբի համար</p>	<p>Թեմայի կարևորությունը: Ուսուցչի կողմից պետք է մշակվի նաև խոսքային տարբեր իրավիճակներում համապատասխան տարբեր սխեմաներով կապակցված խոսք կառուցելու կարողություններ, էֆսկուրսիաների, դիտումների միջոցով կառուցել նկարագրական խոսք բնության, այս կամ այն առարկայի կամ երևույթի վերաբերյալ՝ կիրառելով ստեղծագործական և երևակայական կարողություններ, կազմել դատողական խոսք կարգաճաճի կամ լսածի վերաբերյալ և այլն:</p>
<p>Ո՞ր առանցքային կոմպետենցիան է ուղղված նպատակի ուսումնասիրությունը</p>	<p>Լեզվական գրագիտություն</p>
<p>Վերապատրաստման ո՞ր թեմայի շրջանակում է անդրադարձ կատարվել այս հիմնախնդրին/սլոքին</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● Գնահատում ● Պլանավորում
<p>Օգտագործված մեթոդները</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● Նախագծային մեթոդ

Իրականացման ժամանակահատվածը	Մեկ շաբաթ
Թիրախ խումբը /Ֆանակ, սեռային բաշխում/	8-րդ դասարանի աշակերտներ
Իրականացման վայրը • Դպրոցը • Դասարանը	Կամարիսի Ա. Սիմոնյանի անվան միջնակարգ դպրոց 8-րդ դասարան
Գործընթացի համառոտ նկարագրություն /տպավորություններ, կարծիքներ, դժվարություններ/	Նախաձեռնողականությունը դա այն է, երբ աշակերտը ինքն է նախաձեռնում դասի տվյալ ժամին ինչպես կառավարի իր մտածածը: Տպավորություններս անցկացրած դասերից շատ մեծ են: Դժվարություններ շատ քիչ ունեցա, քանի որ ունեմ տարիների աշխատանքային փորձ: Ամեն մի լեզու ունի իր բառերը, որոնց թիվը կարող է հասնել մի քանի հարյուր հազարի: Դրանց ամբողջությունը տվյալ լեզվի բառապաշարն է: Այդ բառերը հավասար արժեք և միանման գործածություն չունեն: Կան համեմատաբար հաճախ և հազվադեպ գործածվող բառեր: Տվյալ լեզվի բոլոր բառերի ամբողջությունը կոչվում է բառապաշարային կազմ կամ լեզվի բառային կազմ: Ամեն մարդ յուրացնում և գործածում է լեզվի բառապաշարի մի մասը միայն: Ամեն անհատ միջին հաշվով գիտի, հասկանում է 20-25 հազար բառ և գործածում է դրանցից 3-4 հազարը: Բայց բոլոր մարդիկ նույն բառերը չէ, որ գիտեն և գործածում են: Մոտ 2000 բառ բոլորի բառապաշարում համընկնում է: Մնացածը տարբեր է լինում թե՛ ֆանակով, թե՛ կազմով՝ կախված մարդու մտավոր զարգացման

մակարդակից, կրթությունից, զբաղմունքից, հետաքրքրություններից, միջավայրից ու շփումներից: Մեկ մարդու իմացած և գործածված բառերի ամբողջությունը կոչվում է տվյալ անհատի բառապաշար:

Նույնը վերաբերում է նաև օտար լեզու սովորելուն: Յուրաքանչյուրի բառապաշարը ավելանում է տարիքի հետ և դառնում հարգարդակցման կարևորագույն գեներ:

Հարցական բառերը հաճախ հանդիպում են նախադասության սկզբում, ինչպես անգլերենում: Այնուամենայնիվ, դրանք կարող են տեղադրվել նաև նախադասության վերջում կամ մեջտեղում: Հարցական բառի դիրքավորումն օգտագործվում է նախադասության իմաստը փոխելու կամ համատեքստ ավելացնելու համար և հաճախ գուգակցվում է որոշակի բառի թեմունով կամ շեշտադրմամբ՝ իմաստը փոխանցելու համար:

Ռուսերեն նախադասության կառուցվածքը չի փոխվում հարցական բառ ավելացնելիս և նախադասությունը հարցի վերածելիս: Օրինակ՝ հաջորդ նախադասության մեջ «**Я**» («ես») դերանունը փոխարինվել է «**кто**» («ով») հարցական բառով, մինչդեռ նախադասության մնացած մասը մնում է անփոփոխ իր կառուցվածքով (բայց ոչ խոնարհումը) :

Ավելի բարդ հարցեր ստեղծելու համար օգտագործեք հետևյալ հարցական բառերը.

- **Ինչու** (Ինչու)
- **Зачем?** (Ինչու / Ինչի համար)
- **Куда?** (ուր)
- **Откуда?** (որտեղից)
- **СКОЛЬКО?** (որքան)
- **Чей?** (ուսի)

● **МОЖНО?** (մայիս / կարող)

Ռուսերենը շատ հիշում է լեզու է, երբ խոսքը վերաբերում է բառերի դասավորությանը, և շատ լեզվաբանների կողմից այն կոչվում է «ազատ բառային կարգի» լեզու: Նախադասության նպատակային կենտրոնացումը որոշում է ուսանողի կողմից ընտրված բառերի կարգը: Սա հեշտացնում է ռուսերենի ուսանողներին սովորել, թե ինչպես ձևավորել հարցեր ինտոնացիայի միջոցով:

Հետևյալ օրինակում պարզ հայտարարությունը նախ վերածվում է չեզոք հարցի, այնուհետև ևս երկու հարցի, որոնք կենտրոնանում են նախադասության տարբեր համատեքստի վրա.

- Հայտարարություն. **Маша ела кашу** - Մաշան շիլա էր ուտում
- Չեզոք հարց' **Маша ела кашу?** Մաշան շիլա՞ էր ուտում:
- Կենտրոնացված հարց 1. **Ела Маша кашу?** Մաշան շիլա՞ էր ուտում:
- Կենտրոնացված հարց 2. **Кашу ела Маша?** Մաշան շիլա՞ն էր ուտում:

Ռուսական հարցում ինտոնացիան բարձրանում է դեպի նախադասության վերջը, նախօրինակ վերջում նորից ընկնելը: Նկատի ունեցե՛ք, որ կենտրոնացված հարցերում ինտոնացիոն շեշտը դրված է այն բառի վրա, որը բանախոսը ցանկանում է ընդգծել: Չայնը բարձրանում է ընդգծված բառի վրա, այնուհետև ընկնում անմիջապես հետո:

Ժամանակակից ուսաց լեզվի բառապաշարն ընդգրկում է միլիոնավոր բառեր, եթե հաշվի առնենք այն բոլոր բառերը, որոնք օգտագործում և օգտագործում են նրա խոսողները՝ ֆալաֆայի և գյուղական բնակչությունը, նրա կրթված մասը և թերկիրքները,

տարբեր մասնագիտությունների տեր մարդիկ և [սարքեր](#) [տեղակի](#) դասեր – առնվազն վերջին երկու դարերի ընթացքում – Պուշկինից մինչև մեր օրերը: Ռուսերենում առկա բառերի ընդհանուր թիվը հաշվարկված չէ, և այն դժվար թե գործնականում հնարավոր լինի հաշվարկել նույնիսկ տեխնիկական դժվարությունների պատճառով, որոնք ֆիզում են բուլոն անունները, որոնք օգտագործվում են այնպիսի հսկայական երկրի տարածքում, ինչպիսին Ռուսաստանը է:

Օրինակ, ուսաց լեզվի բնիկ խոսողներից ով գիտի, որ Հեռավոր հյուսիսի միկրոբջաններից մեկում այդ բառն օգտագործվում է հարավայինգուտ տեղական երևույթի անվանման համար՝ փոքորիկ ուժգին ֆամի, որը սեզոնային կապ ունի տարածքի աշխարհագրական առանձնահատկությունների հետ: Ամենայն հավանականությամբ, միայն նրանք, ովքեր ապրում են այս տարածքում կամ եղել են այնտեղ, և նույնիսկ նրանք, ովքեր կարդացել են Օ.Կուլակի «Տարածք» վեպը, որում հեղինակը գրում է.

Յուրաքանչյուր լրագրող, յուրաքանչյուր այցելող գրող և ընդհանրապես ցանկացած ոք, ով եղել է Բնակավայրում և գրիչ է վերցրել, անպայման գրել է և կտարունակի գրել դրա մասին. «հարավային»։ Դա նման է Տեխաս գնալուն և «կովբոյ» բառը չգրելուն կամ Սաևարայում լինելով ուղտի մասին չհիշատակելուն: «Յուժակ» գուտ գյուղական երևույթ էր՝ նման հայտնի Նովոռոսիյսկին «բոռոյ»։ Տաք օրերին լեռնազորայի լանջի հետևում օդ էր կուտակվում, իսկ հետո փոքորիկ ուժգնությամբ ընկնում էր Գյուղի ավազանը: Ժամանակին " հարավային» միշտ տաք էր, և երկինքը անամպ էր, բայց այս տաք, նույնիսկ մեղմ ֆամին մարդուն ոտքերից թակեց... հարավային» Տրիկոնե կոշիկներն ու դահուկային ակնոցները լավագույնն էին: ԱՏ «յուժակ» խանութները չեն

աշխատել, հիմնարկները փակվել են, ներս «յուժակ» տանիքները տեղափոխվեցին.

Ոչ ոք չգիտի, թե քանի բառ կա ուսերենում, բայց ոչ ոք նույնիսկ չի օգտագործում բոլոր ծանոթ բառերը: Հաշվարկվել է, օրինակ, որ ժամանակակից ուսու գրական լեզվի ստեղծողի, ժողովրդական լեզվին լավ տիրապետող Ա.Ս. Պուշկինի ձեռքով գրված բոլոր տեքստերում (գրական և եպիստոլարական), կա ընդամենը մոտ 20 հազար բառ և արտահայտությունները. Իհարկե, Պուշկինը շատ բան գիտեր մեծ ֆանակությունը բառարանային միավորներ (ինչպես գյուղացիների լեզվից, գոնե Միխայլովսկի գյուղից և մոտակա գյուղերից, այնպես էլ Բորիս Գոդունովի և Եմելյան Պուգաչովի ժամանակների պատմական տարեգրություններին ծանոթությունից), բայց նա օգտագործեց ծանոթ բառապաշարի միայն մի մասը: Բացի այդ, օգտագործված բառերից մի քանիսը հանդիպում են տասնյակ անգամներ կամ նույնիսկ հարյուրավոր, մյուսները՝ առանձին դեպքերում: Հետևաբար ամբողջ բառապաշարը կարելի է բաժանել ակտիվ և պասիվ մասի:

Բնականաբար, տարբեր մարդկանց ակտիվ և պասիվ բառապաշարը տարբեր է և կախված է նրանց տարիքից ու կրթական մակարդակից, ինչպես նաև մի շարք այլ հանգամանակներից: Բայց, այնուամենայնիվ, կարելի է խոսել պատմության տվյալ ժամանակահատվածում մայրենի լեզվով խոսողների միջին բառապաշարի և այն երկու մասի բաժանելու մասին՝ ակտիվ և պասիվ: Ակտիվ բառապաշարը ներառում է բառեր, որոնք քիչ թե շատ հաճախ օգտագործվում են մարդկանց կողմից առօրյա կյանքում, սովորական աշխատանքի ոլորտում և խոսքի որոշ այլ իրավիճակներում:

Առանձնացվում և հատուկ է ուսումնասիրվում բառապաշարի ակտիվ մասը՝ և՛ տեսական, և՛ գործնական նպատակներով: Օրինակ, ուսաց լեզվի հաճախականության բառապաշարի

	<p>լայնածավալ ուսումնասիրություն է իրականացվել մեկ միլիոն բառի օգտագործման մեքենայական նմուշների հիման վրա: Արդյունքը եղավ «Ռուսաց լեզվի հաճախականության բառարանը» (1977), որը կազմվել է Լ. Ն. Ջաստրինայի ղեկավարությամբ, որը ներառում է հաճախականության նվազման կարգով դասավորված 40 հազար բառ: Պարզվել է, որ ռուսաց լեզվում ամենատարածվածը, որը կազմում է առաջին վեց տասնյակ բառերը, հիմնականում գործառական բառերն են (արհմիություններ, մասնիկներ, նախադրյալներ) և դերանուններ. մեջ (մեջ), և, ոչ, վրա, Ի, լինել, ինչ, նա է, հետ (ընկ), ա, ինչպես, Սա, դու, դու, դեպի (դեպի), մենք, ս ա, նա է, նրանք, բայց, վրա, ամբողջը, հետևում, բուրբ, ժամը, -ից (i SO), իմը, Այսպիսով, մասին (մասին, երկուսն էլ), նույնը, որը, պիտի, -ից (օտո), ի վիճակի լինել, մեկ, համար, պատմել, այդպիսին, որ, այստեղ, միայն, ավ ելին, խոսել, մեր, Այո՛, ինքս ինձ, իմանալ, տարին, իր, Ոչ, մեծ, նախֆան, երբ, արդեն, եթե, գ ործ, ուրիշ, դեպի, կամ, ինքս ինձ, ժամանակ, որը, գնա, լավ.</p> <p>Գրողի լեզվի առանձնահատկությունների տեսական ըմբռնումը կարող է հիմնված լինել, օրինակ, Պուշկինի լեզվի բառարանի նյութերի վրա, որոնք, մասնավորապես, ցույց են տալիս բառապաշարի շարժումը ակտիվից պասիվ և հակառակը ժամանակակից ռուսերենի ստեղծման ընթացքում:</p>
Վեր հանված՝	

<ul style="list-style-type: none"> • Արդյունքներ/արտադրանք • Եզրակացություններ 	<p>Համեմատելով մերձդի արդյունքները ավանդական դասապրոցեսի հայտարոցիչ թեստի արդյունքների հետ, գալիս ենք այն եզրակացության, որ արդի մեթոդները ի դեմս նախաձեռնողականության մեթոդի, ունեն առավել բարձր արդյունավետություն: Հիմնվելով մի քանի փաստերի վրա, նման մեթոդներով դասավանդումը և՛ ցանկալի է, և՛ անհրաժեշտ: Ուստի յուրաքանչյուր ուսուցիչ, հաշվի առնելով սովորողների առաջադիմությունը, պիտի մշակի, շերտավորի և հարմարեցնի ցանկացած մեթոդ դպրոցում բարձր առաջադիմություն ապահովելու համար:</p>
<p>Այլ տեղեկատվություն</p>	<p>Աշակերտներին հանձնարարեցինք ուսերենի բառապաշարի վերաբերյալ իրենց նախաձեռնողականությամբ առաջադրանքներ կատարեն:</p> <p>Ես չեմ հասկանում: - Я не понимаю.</p> <p>Ես ուսերեն չեմ խոսում: - Я не говорю по-русски.</p> <p>Դու խոսում ես անգլերեն? - Ты говоришь по-английски?</p> <p>Օգնեցե՛ք, խնդրում եմ. - Помогите, пожалуйста.</p> <p>Որտեղ է լոգարանը? - Где туалет?</p> <p>Ինչ արժե՞ - Сколько стоит?</p> <p>Կանխիկ - Наличные</p> <p>Գրախանութ - Книжный магазин Հացաբուլկեղեն - Булочная</p> <p>Նախաձեռնողականությունից հետո հասկացանք, որ տվյալ թեման ավելի լավ են ընկալում աշակերտները:</p> <p>Բառապաշարի հարստացումը կապվում է ուսուցման բոլոր գործընթացների հետ՝ գրական ընթերցանություն, խմբային դիտումներ, էֆսկուրսիաներ և այլն: Աշակերտի ստեղծագործական մտքի, գեղագիտական հասակի, վերլուծական մտածողության, նկարագրական, պատմողական խոսքի զարգացմանը նպաստելու</p>

համար կիրառում ենք տարատեսակ միջոցներ, որոնցում ներառված են արվեստի տարբեր ճյուղերը: Դասական երաժշտության ունկնդրումը ընդգրկված է ստեղծագործական և նկարագրական մտքի զարգացման գործընթացում: Այս կամ այն անվանի երգահանի ստեղծագործությունը լսելուց հետո աշակերտները գրավոր ու բանավոր ձևով արտահայտում են իրենց մտքերն ու զգացածը: Այսպիսով, նպաստում ենք նաև տվյալ ոլորտին հատուկ բառերի ուսուցմանը, մտապահմանը, կիրառմանը:

Քանի որ աշակերտները վաղվա ֆազաբացիներն են, ապա սրանից բխում է , որ նրանց խոսքը, խոսքի մեակույթը պետք է զարգանա՝ դառնալով չափանիշ աշակերտի համար: Աշակերտն ապագա ուսուցիչն է, բժիշկը, նախարարը, ինչու չէ, նաև բանվորն ու գործարարը, գյուղացին ու գյուղատնտեսը, և ցանկացած բնագավառում մարդը պետք է ունենա համապատասխան բառապաշար, խոսք կառուցելու մեակույթ: Ինչպես անմահ լուսեցին է ասել. «Բառը մի աշխարհ է», և բառի նիւտ ու տեղին օգտագործելն ավելի կհարստացնի մարդու խոսքը, բառապաշարը:

Ուսումնական գործունեության ընթացքում ամենակարևոր խնդիրներից մեկը աշակերտների խոսքի զարգացումն է, հաղորդակցվելու կարողության ձևավորումը, քանի որ մարդու հիմնական յարահատկություններից մեկը հաղորդակցվելու ընդունակությունն է. խոսքի միջոցով են իրագործվում բարձրագույն հոգեկան գիտակցական գործընթացներն ու շփման առավել կատարյալ, սոցիալական տեսակետից անհրաժեշտ ձևերը: Ուսումնական գործունեությունը բարդ ու բազմակողմանի գործընթաց է, և այն առավել արդյունավետ իրականացնելու համար հարկավոր է նիւտ կազմակերպված աշխատանք, որի ընթացքում անհրաժեշտ է հաշիւ տունել այն հանգամանքը, որ սովորողը գիտելիքների ձեռքբերմանը զուգահեռ ստանում է իր կյանքի հետագա գործունեության համար անհրաժեշտ սոցիալական փորձ: Ուսումնառության ընթացքում իրականացվում է երեխայի

հոգեկանի զարգացումը, ձեռք է բերվում գիտելիք, մշակվում այլընտրանքային հանապարհով գիտելիքների ձեռքբերման կարողություն, ձևավորվում հանաչողական ընդունակություններ, մարդկանց և իր նկատմամբ սեփական վերաբերմունքի դրսևորում: Կրթության հետ միաժամանակ երեխան պետք է դառնա նախաձեռնող, կարողանա ինֆուրույն հետազոտել, ստեղծագործել, ձեռք բերած գիտելիքները կիրառել գործնականում, փոխանցել իր իմացածը, ձեռք բերել հաղորդակցական, համագործակցային կարողություններ և ինֆուրույնություն: Կրտսեր դպրոցական տարիքը գիտելիքների կուտակման տարիք է, և այս տարիքի երեխաները պատրաստակամ են գիտելիքներ ձեռք բերելու հարցում: Ուսուցման հիմքը դրվում է ուսումնասության սկզբնական օրջանում և այնուհետև շարունակվում դպրոցական ողջ տարիների ընթացքում, և ոչ միայն... Նոր դպրոց մտնող երեխայի խոսքի զարգացման աշխատանքներն իրականացվում են լեզվական տարրական գիտելիքների ուսուցման միջոցով, որի ընթացքում լուծվում են առկերտի խոսքի զարգացման մի շարք խնդիրներ՝ հնչյունների ուղղագրությունն ու ուղղաթուղությունը, հիշատ շեշտադրումը, բառակապակցություններ, ապա նախադասություններ կառուցելու կարողությունը, բառիմաստի ընկալման, հիշատ կիրառման և պատկերավոր խոսք կառուցելու կարողությունը: Ամբողջական համար համապատասխանաբար կատարվում են հանաչողական և կիրառական վարժություններ:

Ռուսաց լեզվի բառապաշարն անընդհատ փոխվում է. որոշ բառեր, որոնք նախկինում շատ հաճախ էին օգտագործվում, այժմ գրեթե անլսելի են, իսկ մյուսները, ընդհակառակը, ավելի ու ավելի հաճախ են օգտագործվում համացանցում: Լեզվի նման գործընթացները կապված են հասարակության կյանքի փոփոխության հետ, որին նա ծառայում է. եթե հասարակությունն այլևս չի անդրադառնում որոշակի հայեցակարգի, ապա այն չի վերաբերում այն բառին, որը ներկայացնում է այս հայեցակարգը:

Այն բառերը, որոնք այլևս չեն օգտագործվում կամ շատ հազվադեպ են օգտագործվում, կոչվում են հնացած (օրինակ՝ երեխա, աջ ձեռք, բերան, Կարմիր բանակի զինվոր, ժողովրդական կոմիսար):

Նեոլոգիզմները նոր բառեր են, որոնք դեռ ծանոթ և կենցաղային անուններ չեն դարձել: Նեոլոգիզմների բաղադրությունը անընդհատ փոխվում է, մի մասը արմատավորվում է լեզվում, ուման՝ ոչ: Օրինակ՝ 20-րդ դարի կեսերին «արբանյակ» բառը նեոլոգիզմ էր:

Ոնական տեսանկյունից ուռաց լեզվի բոլոր բառերը բաժանվում են երկու մեծ խմբի.

ոնականներն չեզոք կամ սովորական (կարելի է օգտագործել խոսքի բոլոր ռեգիստրում առանց սահմանափակման);

ոնականներն գունավոր (պատկանում են խոսքի ռեգիստրի մեկին. գրքային. գիտական, պատմական բիզնես, լրագրողական կամ խոսակցական; դրանց օգտագործումը «ոչ իրենց ռեգիստրում» խոստում է խոսքի կոռեկտությունը, մաքրությունը. պետք է չափազանց զգույշ լինել դրանցում. օգտագործել); օրինակ՝ «խոչընդոտ» բառը պատկանում է խոսակցական ռեգիստրին, իսկ «exorcise» բառը՝ գրաստիկին:

1. Առարկայի և նախադրյալի միջև գծիկ է դրվում.

գրայական շաղկապով (այսինքն՝ կապող բայի բացակայության դեպքում), մինչդեռ երթական ու նախադեպը արտահայտվում են գոյականով կամ ֆունկցիոնալ թվով անվանական դեպքում՝ ինֆինիտիվ: (Մայրս ուսուցիչ է):

Եթե նախադրյալին նախորդում են սա բառերը, ապա սա նշանակում է (Հայրենիքի պաշտպանությունը մեր պարտքն է):

2. Առարկայի և նախադրյալի միջև գծիկ չի դրվում.

Եթե համեմատական շաղկապներն օգտագործվում են որպես կապ, կարծես, ոչ, մի տեսակ նման և այլն (Այս տունը նման է բլուկի):

Եթե առարկան արտահայտված է անձնական դերանունով (գծիկն այս դեպքում համարվում է հեղինակային իրավունք) (Նա բալերինա է),

Եթե պրեդիկատին նախորդում է ոչ բացասական մասնիկը (Աղատությունը արատ չէ),

Եթե նախադասությանը նախորդում է նախադասության երկրորդական անդամը, որը համաձայն չէ դրա հետ (Պատանի իմ ընկերն է, բայց նեոլոգիզմներն ավելի սիրելի է):

Եթե նախադասության հիմնական անդամների միջև կա ներածական բառ, մակդիր կամ մասնիկ (Իվանը նույնպես ուսանող է: Նրա հայրը, ըստ երևույթին, ինժեներ է),

խոսակցական սեփ նախադասություններում (Եղբայրը ուսանող է):

Ուսուցչի կողմից պետք է մշակվի նաև խոսքային տարբեր իրավիճակներում համապատասխան տարբեր ռեզուլտ կապակցված խոսք կառուցելու կարողություններ. էֆեկտիվների, դիտումների միջոցով կառուցել նկարագրական խոսք բնության, այս կամ այն առարկայի կամ երևույթի վերաբերյալ՝ կիրառելով ստեղծագործական և երևակայական կարողություններ, կազմել դատողական խոսք կարգացածի կամ լսածի վերաբերյալ և այլն:

Մեզ հետաքրքրող թեմայի շրջանակներում տարրական դասարաններում անհրաժեշտ է զարգացնել տեխստի վրա ինֆորմայն աշխատելու և դատողություններ անելու կարողություններ: Նրանք պետք է կարողանան տեխստից առանձնացնել հերոսներին բնութագրող բառերն ու արտահայտությունները, բնության նկարագրության հատվածները, կարողանան հակադրել հերոսներին և նրանց արարքները, վերհանեն դրանց դրդապատճառները, դրսևորեն գնահատողական վերաբերմունք: Աշակերտները կարող են բանավիճել հերոսների վարքագծի, ինչպես նաև մինչ այդ իրենց ձեռք բերած փորձի և տեսակետների վերաբերյալ: Նրանք պետք է կարողանան տեխստի բովանդակությունը վերարտադրել դատողական տարբերով, իրենց վերաբերմունքը հաստատելու համար բերել փաստարկներ: Այս ամենը տարրական դասարաններում պետք է իրականացվի ուսուցչի ուղղորդմամբ, որպեսզի միջին դպրոցում աշակերտներն ավելի անկաշկանդ ու հիմնավորված կարողանան ներկայացնել իրենց տեսակետներն ու կարծիքները, նրանց խոսքը ունենա տրամաբանված ու կուռ կառուցվածք: Աշակերտներին գիտելիքները պետք է տրվեն ոչ այնքան դրանք իմանալու, որքան դրանց վերաբերյալ դատելու կարողություն ձևավորելու նպատակով, որովհետև միտքը կատարելագործվում է ավելի շատ

մտածելու, քան սերտելու ընթացում: Խոսքի հետագա զարգացմանը մեծապես կարող է նպաստել նաև լեզվական գիտելիքների հիման վրա առակերտների խոսքի ռեակտիվ-ֆերական կարողությունը, խոսքը լսելու և հարկ եղած դեպքում բանավիճելու կարողության զարգացումը, լսած նյութից խոսքի գլխավոր միտքն առանձնացնելը, իրավիճակին համապատասխան ոչ ծավալուն խոսք կառուցելու, սկզբը կամ ավարտը հորինելու կարողությունների մշակումը և այլն: Խոսքի զարգացմանն ուղղված վերոնշյալ բոլոր աշխատանքները հետապնդում են մեկ նպատակ՝ զարգացնել առակերտների պատկերացումները, ընդարձակել մտածողությունը, ձևավորել բարոյական վարքագիծ, իսկ սերնդի կրթության և դաստիարակության գործընթացն իրականացվում է հանրակրթական դպրոցում:

Երբ յուրաքանչյուր դասից ընտրում ենք ուղղագրական բառերը գրատախտակին, թվարկում ենք նաև այդ ուղղագրությանը վերաբերող բառեր: Գունավոր կաշուն թերթիկների վրա նախապես գրում ենք հոմանիշ բառեր և խառը փակցնում են գրատախտակին: Առակերտները մոտենում են, կարդում բառերը, ընտրում հոմանիշ բառերի գույգեր և թերթիկները փակցնում են իրար կողքի, օրինակ՝ առավոտ – արեալույս: Այնուհետև մտածում են, թե էլ ինչ հոմանիշներ ունի առավոտ երեխաների թվարկած բառերին ավելացնում են նոր բառեր և հարստացնում բառապաշարը: Այս ձևով զարգացնում են նաև առակերտների տեսողական հիշողությունը: Երկու սյունակներով նախապես խառը գրում են հակահիշ բառեր մոտենում են, կարդում, գծով հակահիշ գույգերը կապում իրար: Փորձում են իրար հետ կապել բանավոր և գրավոր խոսքերը: Յուրաքանչյուր վերլուծության ժամանակ մեծ ուշադրություն են դարձնում առակերտի հիշտ, գրագետ ձևակերպմանը, բառերի շեշտադրությանը, կարևորը դականից տարբերելուն:

Քանի որ առակերտները վաղվա ֆադաֆացիներն են, ապա սրանից բխում է , որ նրանց խոսքը, խոսքի մեակույթը պետք է զարգանա՝ դառնալով չափանիւ առակերտի համար: Առակերտն ապագա ուսուցիչն է, բժիշկը, նախարարը, ինչու չէ, նաև բանվորն ու գործարարը, գյուղացին ու գյուղատնտեսը, և ցանկացած բնագավառում մարդը պետք է ունենա համապատասխան բառապաշար, խոսք կառուցելու մեակույթ: Ինչպես անմահ լուսեցին է ասել. «Բառը մի աշխարհ է», և բառի նիւտ ու տեղին օգտագործելն ավելի կհարստացնի մարդու խոսքը, բառապաշարը:

Ուսումնական գործունեության ընթացքում ամենակարևոր խնդիրներից մեկը առակերտների խոսքի զարգացումն է, հաղորդակցվելու կարողության ձևավորումը, քանի որ մարդու հիմնական յուրահատկություններից մեկը հաղորդակցվելու ընդունակությունն է. խոսքի միջոցով են իրագործվում բարձրագույն հոգեկան գիտակցական գործընթացներն ու շփման առավել կատարյալ, սոցիալական տեսակետից անհրաժեշտ ձևերը:

Ուսումնական գործունեությունը բարդ ու բազմակողմանի գործընթաց է, և այն առավել արդյունավետ իրականացնելու համար հարկավոր է նիւտ կազմակերպված աշխատանք, որի ընթացքում անհրաժեշտ է հաշիւ առնել այն հանգամանքը, որ սովորողը գիտելիքների ձեռքբերմանը զուգահեռ ստանում է իր կյանքի հետագա գործունեության համար անհրաժեշտ սոցիալական փորձ: Ուսումնառության ընթացքում իրականացվում է երեխայի հոգեկանի զարգացումը, ձեռք է բերվում գիտելիք, մեակվում այլընտրանքային հանապարհով գիտելիքների ձեռքբերման կարողություն, ձևավորվում հանաչողական ընդունակություններ, մարդկանց և իր նկատմամբ սեփական վերաբերմունքի դրսևորում: Կրթության հետ միաժամանակ երեխան պետք է դառնա նախաձեռնող, կարողանա ինֆուորույն հետազոտել, ստեղծագործել, ձեռք բերած գիտելիքները կիրառել գործնականում,

	<p>վոխանցել իր իմացածը, ձեռք բերել հաղորդակցական, համագործակցային կարողություններ և ինֆորմացիան:</p>
<p>Հաշվետվության կցված նյութեր</p> <ul style="list-style-type: none"> • Հետազոտության գործիքներ (հարցաթերթիկներ կամ այլ) • Նկարներ • Արդյունքներ 	<p>Հարցաթերթիկներ</p> <p>Արդյունքները ստացվեցին շատ լավ: Աշակերտների հետ անցկացրեցին հետաքրքիր դասեր:</p> <p>Հայտարարեց թեստի արդյունքները՝</p> <p>8-րդ դասարանի սովորողների թիվը.</p> <p>-17 աշակերտ,</p> <p>որոնցից՝ 6-ը՝ 4 միավոր</p> <p style="padding-left: 40px;">3-ը՝ 5 միավոր</p> <p style="padding-left: 40px;">4-ը՝ 6 միավոր</p> <p style="padding-left: 40px;">1-ը՝ 7 միավոր</p> <p style="padding-left: 40px;">2-ը՝ 8 միավոր</p> <p style="padding-left: 40px;">1-ը՝ 9 միավոր</p> <p>«Նախաձեռնողականություն» մեթոդի կիրառումից հետո թեստի արդյունքները.</p> <p>8-րդ դասարանի սովորողների թիվը՝ 17, որոնցից՝ 2-ը՝ 4 միավոր</p> <p style="padding-left: 40px;">3-ը՝ 5 միավոր</p> <p style="padding-left: 40px;">2-ը՝ 6 միավոր</p> <p style="padding-left: 40px;">4-ը՝ 7 միավոր</p> <p style="padding-left: 40px;">4-ը՝ 8 միավոր</p>

Օգտագործված գրականության ցանկ

1. Լ. Թորֆոմյան, «Մանկավարժական հիմունքներ»
2. Բաբանսկի հատոր առաջին
3. Սերգեյ Մանուկյան Ընդհանուր մանկավարժագիտություն- 2005թ.